

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 8Csp/90/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1419202795
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Vančová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2020:1419202795.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Vančovou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zast.: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanej: Q. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. X, H., zast.: Advokátska kancelária Prachová & Partners, s. r. o., IČO: 50 491 300, so sídlom Pribinova 20, Bratislava, o zaplatenie 5.380,60 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd konanie v časti o zaplatenie istiny 631,60 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 21.07.2019 do zaplatenia zastavuje.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1.431,59 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 21.07.2019 do zaplatenia.

III. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

IV. Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 46,78 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 28.08.2019 sa spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31320155, (ďalej len „právny predchodca žalobcu“) domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú na zaplatenie 5.380,60 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 21.07.2019 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzatvorili dňa 01.04.2015 Zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s., na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovanej kreditnú kartu, ku ktorej viedol účet č. 0047660970. Žalovanej bol poskytnutý úver s dohodnutým úrokom vo výške 22,80 %. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mala žalovaná schválený úverový rámec vo výške 2.400,- eur a bola povinná platiť právnomu predchodcovi žalobcu mesačnú splátku 80,- eur. Žalovaná si neplnila svoje povinnosti vyplývajúce jej zo zmluvy, pričom ku dňu 30.06.2019 jej bol vystavený výpis z bankovej knihy s konečným stavom dlhu vo výške 5.380,60 eur.

2. Uznesením č. k. 8Csp/90/2019 - 52 zo dňa 03.12.2019 súd pripustil, aby do konania na miesto právneho predchodcu žalobcu ako pôvodného žalobcu vstúpil žalobca.

3. Žalovaná k žalobe uviedla, že úver je bezúročný a bez poplatkov, nakoľko spotrebiteľská zmluva neobsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z.), a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Zároveň namietala, že dojednané úroky sú neprímerane vysoké,

keďže úroková sadzba bola dojednaná vo výške 22,80 % ročne, a preto sú v rozpore s dobrými mravmi. V zmysle priemerných úrokových mier z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody), zverejnených NBS, v čase uzavretia zmluvy predstavoval priemerný úrok pri spotrebiteľských úveroch nad 5 rokov výšku 10,12 % ročne. Keďže úroky sú neprimerane vysoké, odporujú dobrým mravom, čo má za následok absolútnu neplatnosť dojednania o úrokoch vyplývajúcich zo zmluvy. Namietala tiež nesprávne vyčíslenú výšku RPMN, čo má za následok bezúročnosť a bez poplatkovosť úveru. Zo zmluvy nevyplýva, akou formou bola RPMN vypočítavaná, resp. z akých hodnôt vychádza, či do RPMN boli zahrnuté aj poplatky súvisiace s poistením úveru. Žalovaná ďalej namietala, že podmienkou uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo uzatvorenie poistenia pre prípad pracovnej neschopnosti, plnej a trvalej invalidity a smrti. Dohoda o poistnom je preto neplatná. Účelom uzatvárania takýchto zmlúv je obchádzanie zákona a tieto zmluvy sú od zmluvy o spotrebiteľskom úvere vzájomne závislé. Žalovaná namietala tiež premlčanie práva žalobcu. Z výpisu z Bankomatky Quatro predloženej žalobcom vyplýva, že žalovaná žalobcovi uhradila poslednú splátku úveru dňa 17.04.2016. Prvá neuhradená splátka bola splatná dňa 15.05.2016. V zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takéhoto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu. Začína plynúť už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený. Keďže žalobca mohol uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (§ 53 ods.9 Občianskeho zákonníka), splatnosťou splátky splatnej dňa 15.05.2016, začala plynúť trojročná premlčacia doba práva na zaplatenie celého zosplatneného dlhu. Žalobca podal žalobu až po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Na základe vyššie uvedených skutočností je zrejmé že zmluva nebola uzatvorená v súlade so zákonom o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a obsahuje viacero neprijateľných podmienok. Zmluva je zároveň v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaná je toho názoru, že kumulácia vyššie uvedených neprijateľných podmienok nachádzajúcich sa v zmluve neobstojí ako celok, pretože jednotlivé neprijateľné podmienky v nej uvedené, predstavujú taký podstatný zásah do práv žalobkyne, ktorý možno odstrániť jedine určením neplatnosti celej zmluvy.

4. Žalobca v replike zobral žalobu v časti o zaplatenie istiny 631,60 eur (poplatky a sankčný úrok) spolu s prislúchajúcim úrokom z omeškania späť, a žiadal konanie v tejto časti zastaviť. Súd preto konanie v tejto časti s poukazom na § 145 ods. 2 CSP zastavil. Súhlas žalovanej nezisťoval, nakoľko k späťvzatiu došlo pred začatím pojednávania a predbežného prejednanie sporu (§ 146 ods. 1 CSP).

5. K námietkam žalovanej žalobca uviedol, že v súlade s čl. V bod 35 písm. a) Obchodných podmienok právny predchodca žalobcu listom zo dňa 07.09.2016 vyhlásil okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovanej spočívajúcej v opakovanom neplatení povinných splátok v stanovenej výške. V posudzovanej veci bol žalovanej právnym predchodcom žalobcu poskytnutý osobitný typ spotrebiteľského úveru a to revolvingový úver. Z uvedeného dôvodu v priebehu trvania revolvingu nie je možné na počiatku zmluvného vzťahu určiť výšku RPMN, pretože sa úver čerpá podľa vôle dlžníka a následne veriteľom dopĺňa, čím sa tak menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. S uvedenou skutočnosťou výslovne počítajú aj zákon o spotrebiteľských úveroch v ust. § 3 ods. 6 z.č. 258/2001 Z.z., podľa ktorého pri úveroch formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutých bankou iným spôsobom ako na kreditné karty (§ 1 ods. 3) alebo, ak nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o a) úverovom limite, ak je stanovený, b) ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená, c) postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy. V predloženej zmluvnej dokumentácii, ktorej súčasťou boli aj Obchodné podmienky pre vydanie a používanie platobných kariet vydaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. sa nachádza aj indikatívny výpočet RPMN podľa vzorca v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z a jeho prílohy č. 2. RPMN preto nie je možné určiť z objektívnych dôvodov. Čo sa týka uplatnenej sumy 5.380,60 eur, tak táto predstavuje debetný stav na kartovom účte po zaúčtovaní transakcií, úrokov, poplatkov spojených so správou a používaním karty, vrátane kompenzácie poistného plateného bankou v súvislosti s poistením. Posledný kalendárny deň v mesiaci je v zmysle obchodných podmienok kartový účet zaťažovaný štandardnými úrokmi a sankčnými úrokmi, prípadne je v jeho prospech pripísaný úrok v dôsledku kreditného zostatku na kartovom účte. Žalovaná suma 5.380,60 eur pozostáva z istiny 2.303,45 eur, poplatkov 141,52 eur, štandardného úroku 2.445,55 eur a sankčného úroku 490,08 eur.

Sankčná úroková sadzba je úroková sadzba, ktorou sa denne úročí pohľadávka po lehote splatnosti. Štandardná úroková sadzba bola stanovená v zmysle Zmluvy a Cenníka vo výške 22.80 % ročne. V zmysle Obchodných podmienok: „V prípade, že klient do dňa splatnosti neuhradí povinnú splátku, banka má právo: (a) úročiť pohľadávku po lehote splatnosti denne aj sankčnou úrokovou sadzbou, (b) účtovať administratívny poplatok za správu rizikovej pohľadávky v súlade s platným Cenníkom, (c) neumožniť autorizáciu nových transakcií na všetkých kartových účtoch.“

6. Žalovaná v duplike navyše uviedla, že žalobca žiadnym spôsobom nereagoval na tvrdenia žalovanej, že zmluva o poistení bola uzatvorená ako podmienka uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na čo žalobca zaslal súdu vyjadrenie, v ktorom uviedol, že v súlade s ustanovením čl. IX Zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s., žalovaná dobrovoľne, vlastným prejavom vôle, zaškrtila základný súbor poistenia, pričom vznik a podmienky úverového vzťahu neboli voči žalovanej akokoľvek podmieňované pristúpením, resp. nepristúpením k úverovému poisteniu. Pristúpenie k úverovému poisteniu bolo pre žalovanú nepovinné. Poukázal na skutočnosť, že priamo z prvej strany zmluvy vyplývajú všetky náležitosti potrebné k tomu, aby úver mohol byť považovaný za úver s úrokmi a poplatkami. Indikatívny výpočet RPMN, hodnota priemernej RPMN a tiež výška splátok a termín splatnosti splátok sú zrejmé z článkov III. a V. uzavretej zmluvy. Vzhľadom na charakter revolvingového úveru nie je možné z objektívnych príčin určiť počet splátok, a teda aj konečnú splatnosť zmluvy. Z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-42/2015 možno vyvodiť záver, že iba porušenie povinnosti veriteľa podstatným spôsobom môže byť sankcionované zánikom nároku veriteľa na úroky a poplatky. Právny predchodca žalobcu neporušil žiadne povinnosti, preto mu vznikol nárok aj na zaplatenie zmluvne dojednaných úrokov ako odplaty poskytnutého úveru. Zároveň poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-565/2012 zo dňa 27.3.2014, podľa ktorého tvrdosť sankcií pre veriteľa musí byť primeraná závažnosti jeho porušenia, ako i na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-348/2014 zo dňa 9.7.2015, podľa ktorého čl. 4 Smernice č. 87/102/EHS zo dňa 22.12.1986 (jedná sa o Smernicu, ktorá predchádzala Smernici 2008/48/ES) vyžaduje, aby dlžník pri uzavretí zmluvy o úvere poznal všetky okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku. Z uvedeného vyplýva, že ak nebude v zmluve uvedená náležitosť, ktorá nemôže mať vplyv na schopnosť dlžníka posúdiť rozsah jeho záväzku, nebude spravidla a v zásade sankcia bezúročnosti a bez poplatkovosti primeraná. Dojednaná odplata v úverovej zmluve nepresahuje 2x vážený priemer priemerných hodnôt RPMN pre kreditné karty zverejneného MFSR v Súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrtrok 2015 so stavom ku dňu 31.03.2015. Zároveň výška úrokovej sadzby 22,80 % nepresahuje 2x priemernej výšky úrokovej sadzby úverov v danom čase. Dojednaná odplata je primeraná, v súlade so zákonom (ust. § 53 ods. 6 OZ platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy) a dobrými mravmi. V súlade s čl. V bod 35 písm. a) Obchodných podmienok právny predchodca žalobcu listom zo dňa 07.09.2016 vyhlásil okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovanej spočívajúcej v opakovanom neplatení povinných splátok v stanovenej výške. Z uvedeného je zrejmé, že výzva na zaplatenie dlžného zostatku bola žalovanej odoslaná dňa 07.09.2016 a lehota na zaplatenie dlžného zostatku predčasne ukončeného zmluvného vzťahu, uplynula dňa 22.09.2016. Od 23.09.2016 je žalovaná v omeškaní s jeho uhradením. Premlčacia doba pre zaplatenie celej sumy dlžného zostatku predčasne ukončeného zmluvného vzťahu podľa § 101 OZ začala plynúť dňa 23.09.2016 a žalovaná pohľadávka tak bola dňa 28.08.2019 uplatnená na súde v rámci plynutia 3-ročnej premlčacej doby. Uplatnený nárok tak v čase začatia konania premlčaný nebol. Upozornil na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.11.2019 sp. zn 11Co/60/2019, ktorý vo veci premlčania uvádza že: „pokiaľ by následná zročnosť celého dlhu mala mať za následok začiatok plynutia premlčacej doby celého dlhu od prvej omeškanej splátky, posunul by sa začiatok plynutia premlčacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcej po prvej z nich a takýto následok je neprípustný, pretože inštitút zročnosti celého dlhu, ako strata výhody splátok, predstavuje sankciu pre dlžníka a prostriedok ochrany veriteľa, a nemôže tak mať pre veriteľa uvedený nepriaznivý následok“.

7. Súd pri rozhodovaní vychádzal z nasledovného skutkového stavu:

7.1. Dňa 22.4.2015 uzatvoril právny predchodca žalobcu so žalovanou zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru („Žiadosť o aktiváciu Bankomatky Quatro“), na základe čoho sa právny predchodca žalobcu zaviazal poskytnúť žalovanej bezúčelový spotrebiteľský úver - revolvingový s vykonávaním platobných operácií z úveru prostredníctvom platobnej karty (č.l. 17 - 21 spisu). Žalovaná sa zaviazala úver splácať v mesačných splátkach po 80,- eur vždy do 15. dňa v mesiaci, so splatnosťou prvej splátky jeden mesiac po dni prvého čerpania, ak sa istina musí splatiť iba jedinou splátkou v rámci každého platobného obdobia (čl. III zmluvy). Žalovaná sa v čl. IX zmluvy zaviazala na Základný súbor poistenia (poistenie pre prípad pracovnej neschopnosti, plnej a trvalej invalidity a smrti), pričom

výška poistného bola uvedená v čl. IV vo výške 1,92 % zo štandardnej splátky. Súčasťou boli obchodné podmienky pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet, ktoré boli žalovanou podpísané (č.l. 22 - 27 spisu). Z výpisu z Bankomatky Quatro (č.l. 10 - 16 spisu) vyplýva, že žalovaná čerpala úver v celkovej výške 2.791,59 eur a uhradila právnomu predchodcovi žalobcu sumu 1.040,- eur. Priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) boli v prvom štvrtroku 2015 pri spotrebiteľských úveroch od 1 do 5 rokov vo výške 12,39 % ročne (č.l. 67 spisu). Z listu zo dňa 03.08.2016 adresovaného žalovanej vyplýva, že právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na zaplatenie nedoplatku na splátkach vo výške 240,- eur s upozornením, že ak nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 06/2016 bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť (č.l. 83 spisu). Výzva na zaplatenie nedoplatku bola žalovanej doručená dňa 08.08.2016 (č.l. 86 spisu). Listom zo dňa 07.09.2016 adresovaným žalovanej právny predchodca žalobcu úver zosplatil. Oznámenie o zosplatnení úveru bolo žalovanej doručené dňa 12.09.2016 (č.l. 85 spisu).

8. Po právnej stránke súd vec posúdil nasledovne:

8.1. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

8.2. Podľa § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

8.3. Podľa § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

8.4. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

8.5. Podľa § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

8.6. Podľa § 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

8.7. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

8.8. Podľa § 11 ods. 1 písm. b), d) zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

8.9. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

8.10. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

8.11. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

8.12. Podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

8.13. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

9. Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaná ako dlžník platne uzatvorili úverovú zmluvu, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej bezúčelový úver vo výške úverového rámca 2.400,- eur a žalovaná sa zaviazala poskytnuté prostriedky splatiť žalobcovi postupne v mesačných splátkach po 80,- eur, s poistným vo výške 1,92 % zo štandardnej splátky, pri RPMN 24,20 % a celkovej čiastke k zaplaceniu 2.726,13 eur. Zmluva bola pripravená na formulári, ktorý zo strany právneho predchodcu žalobcu bol vopred pripravený bez možnosti žalovanej meniť obsah a text uvedenej zmluvy. Súd posudzoval právny vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľský, keďže právny predchodca žalobcu uzatváral zmluvu v postavení dodávateľa a žalovaná v postavení spotrebiteľa. Na daný právny vzťah súd preto aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvného vzťahu.

10. Náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú taxatívne vymenované v ustanovení § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Ako jednu z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere zákonodarca vyžaduje údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov a celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy). Pri tomto bode súd uvádza, že v zmluve síce je uvedená celková čiastka úveru (2.726,13 eur), nie je v nej ale premietnutá suma poistného vo výške 1,92 % zo štandardnej splátky. Nie je zo zmluvy ani zrejmé, či je žalovaná povinná platiť splátku 80 eur (označenú ako štandardnú) vrátane poistného (v čl. IX zmluvy žalovaná berie na vedomie, že čiastka vo výške A) 1,92 % zo schválenej štandardnej splátky úveru v prípade základného súboru poistenia zahrnutá do štandardnej splátky bude použitá na úhradu nákladov súvisiacich s poistením podľa zvoleného súboru poistenia), alebo je sumu poistného žalovaná povinná platiť navyše. Zo zmluvy jasne nevyplýva, ako sa určuje samotná štandardná mesačná splátka úveru (či sa poistné vypočítava zo splátky určenej v zmluve vo výške 80,- eur, alebo je už v nej zahrnuté). Jednotlivé ustanovenia zmluvy odpoveď na túto otázku žalovanej ako spotrebiteľovi nedávajú. Bez ohľadu na zmätočnosť a nejasnosť jednotlivých ustanovení zmluvy o výške poistného a o povinnosti žalovanej ho splácať, žalobcovi nárok na zaplatenie poistného v akejkoľvek výške ani nevznikol, nakoľko poistenie, tak ako bolo v predmetnej úverovej zmluve „dojednané“, nezodpovedá ustanoveniam § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka o poistných zmluvách. Žalobca, ani jeho právny nástupca nepredložili súdu žiaden doklad preukazujúci nielen vznik, ale ani rozsah a podmienky akéhokoľvek poistenia a vôbec nepreukázal existenciu poistenia. Za takéhoto stavu bolo teda potrebné náklady na poistenie započítavať do celkových nákladov spotrebiteľa. V prejednávanom prípade do celkovej čiastky úveru nie je započítané platenie poistného (zo žiadneho ustanovenia zmluvy to jasne nevyplýva), nie je zrejmé, či je poistné uhrádzané vrátane vopred určenej splátky úveru, nie je zrejme ani jeho výška, ani samotný vznik poistenia nie je preukázaný, na základe čoho je uvedená suma ako celková čiastka úveru nesprávna.

V zmluve teda absentuje (správny) údaj o celkovej čiastke v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. s poukazom na § 2 písm. h) citovaného zákona. V dôsledku vyššie uvedeného pri výpočte RPMN neboli s poukazom na § 19 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. použité celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom v zmysle § 2 písm. g) citovaného zákona, ale nižšie náklady (bez výšky splátky plnenej na poistné, o ktorom žalobca tvrdil že nebolo povinné - a teda sa do RPMN nezapočítava). Právny predchodca žalobcu uviedol RPMN v úverovej zmluve v nižšej výške, teda v neprospech spotrebiteľa, ktorého tým uviedol do omylu, keďže je známe, že čím nižšia je RPMN, tým je úver lacnejší. Právny predchodca žalobcu navyše v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) citovaného zákona v zmluve neuviedol predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (nešpecifikoval jednotlivé poplatky). Aj z uvedeného dôvodu je úverová zmluva uzavretá zmluvnými stranami bezúročná a bez poplatkov, s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b) a písm. d) citovaného zákona. K ďalším žalovanou namietaným náležitostiam úveru sa súd nevyjadroval, nakoľko absencia týchto by nemala na rozhodnutie vplyv, keďže už na základe vyššie uvedeného posúdil súd úver ako bezúročný a bez poplatkov.

11. Žalobca uviedol, že vzhľadom na typ poskytnutého spotrebiteľského úveru (revolvingového), nebolo možné určiť výšku RPMN v čase uzatvorenia zmluvy. K tomu súd uvádza, že aj pri revolvingových úveroch je zákonom vyžadované tento údaj v zmluve uviesť, pričom sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ využije celý úverový rámec a bude v súlade so zmluvou úver splácať. V zmluve však napriek tvrdeniu žalobcu údaj o RPMN uvedený bol vo výške 24,20 %, avšak z vyššie uvedeného dôvodu súd posúdil RPMN vo výške v zmluve uvedenej v neprospech spotrebiteľa, pričom právny predchodca žalobcu neuviedol v rozpore so zákonom ani všetky predpoklady (nešpecifikoval poplatky), z ktorých pri výpočte RPMN vychádzal.

12. Pokiaľ sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) a d) citovaného zákona, má žalobca ako právny nástupca právo len na vrátenie skutočne poskytnutého plnenia, teda poskytnutého úveru, nemá právo žiadať úroky z úveru, ani akékoľvek poplatky súvisiace s úverom (vrátane poistného). Keď žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 2.791,59 eur, a žalovaná v súvislosti s úverom zaplatila sumu 1.040,- eur, mal by žalobca nárok na vrátenie poskytnutej sumy vo výške rozdielu poskytnutého úveru a zaplatenej sumy, t.j. vo výške 1.751,59 eur. Žalovaná však namietla aj premlčanie úveru s poukazom na § 103 Občianskeho zákonníka a uvedením, že trojročná premlčacia doba (§ 101 OZ) pre celý úver začala plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky, pre ktorú sa stal splatným celý dlh. K tomuto súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu Bratislava zo dňa 30.04.2018, č.k. 9Co/44/2018 - 110, v ktorom sa v súvislosti s premlčaním uvádza: „Dohoda medzi veriteľom a dlžníkom o splnení dlhu v splátkach (§ 565 Obč. zák.), ako je tomu aj v prípade uzatvorenej zmluvy o pôžičke, dovoľuje veriteľovi aby od dlžníka požadoval vždy iba zaplatenie tej splátky, ktorá sa stala zročnou (splatnou). Každá zo splátok predstavuje totiž samostatné plnenie, čo je tiež dôvod, pre ktorý pre každú splátku začína plynúť premlčacia doba podľa § 101 Obč. zák. samostatne, a to od doby zročnosti jednotlivých splátok (v súdnej právnej veci bol dátum splatnosti dohodnutý vždy na 20.deň toho - ktorého mesiaca, teda premlčacia doba by začala plynúť pre každú jednotlivú splátku vždy od 21. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci). Ustanovenie § 565 Obč. zák. ale pripúšťa dohodu medzi veriteľom a dlžníkom, že nesplnením jednej zo splátok sa stane splatným jeden dlh. V takom prípade premlčacia trojročná doba pre právo na zaplatenie celého zostávajúceho dlhu začína plynúť odo dňa, keď sa stala splatnou celá nesplnená splátka. Citované ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. modifikuje ust. § 565 Obč. zák. vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám (ktorou je aj zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným), a to tak, že podľa cit. ust. je strata výhody splátok podmienená splnením podmienok : a/ musí ísť o spotrebiteľskú zmluvu, b/ strata výhody splátok nastáva až po uplatnení tohto práva veriteľom, ktorý môže toto právo uplatniť najskôr po uplynutí trojmesačnej lehoty od omeškania dlžníka so zaplatením splátky, c/ veriteľ dlžníka upozornil v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky. T.j. v prípade spotrebiteľskej zmluvy až po uplynutí trojmesačnej lehoty nastane strata výhody splátok upravená v ust. § 565 Obč. zák., ak je splnená súčasne podmienka o upozornení dlžníka veriteľom, že veriteľ požaduje zaplatenie celej pohľadávky. Ak by veriteľ nevyužil svoje právo požadovať splatenie celého dlhu, bol by naďalej oprávnený požadovať len zaplatenie už splatnej splátky. Pred uplynutím uvedenej lehoty nie je veriteľ oprávnený žiadať od dlžníka splnenie celého dlhu naraz. V predmetnej veci si veriteľ uplatnil právo na zaplatenie dlhu naraz listom zo dňa 27.11.2013, keď je zrejme, že si predmetné právo uplatnil po uplynutí trojmesačnej lehoty; keďže žaloba bola podaná na súde dňa 11.11.2016 potom premlčané z dôvodu márneho uplynutia trojročnej všeobecnej premlčacej doby boli len splátky z 20.09.2013 a 20.10.2013, pred zosplatením zvyšku dlhu. Nutno dať za pravdu žalobcovi

aj v tom, že ak by mala začať plynúť premlčacia doba celého dlhu od splatnosti prvej omeškanej splátky, došlo by v rozpore so zákonom k posunutiu začatia plynutia premlčacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcich po splatnosti prvej z nich.“ V súlade s vyššie vysloveným právnym názorom krajského súdu v obdobnej právnej veci súd posúdil ako premlčané splátky splatné dňa 15.05.2016, 15.06.2016, 15.07.2016 a 15.08.2016, tzn. tie, ktorých splatnosť nastala viac ako tri roky pred uplatnením si nároku žalobcu žalobou na súde dňa 28.08.2019. Tieto splátky predstavujú sumu 320,- eur (4 splátky x 80,- eur), ktoré súd žalobcovi z priznanej nesplatennej istiny úveru (1.751,59 eur) pre premlčanie nepriznal, a v súlade s uvedeným zaviazal žalovanú na zaplatenie rozdielu istiny úveru a premlčaných splátok, t.j. na zaplatenie sumy 1.431,59 eur (1.751,59 eur - 320,- eur). Spolu s priznanou sumou uložil súd žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi aj úroky z omeškania (keďže sa dostala do omeškania s úhradou tejto sumy), v zákonnej výške 5 % ročne odo dňa 21.07.2019 (tak ako žiadal žalobou žalobca, keďže v tom čase už bola žalovaná v omeškani so splnením svojho splatného dlhu) až do zaplatenia (§ 517 ods. 1 prvá veta, ods. 2 O.z. v spojení s § 3 nariadenia č. 87/1995 Z.z.). V prevyšujúcej časti súd žalobu po čiastočnom zastavení konania ako nedôvodnú zamietol.

13. Žalovaná tvrdila, že kumulácia ňou uvedených neprijateľných podmienok nachádzajúcich sa v zmluve neobstojí ako celok, pretože jednotlivé neprijateľné podmienky v nej uvedené, predstavujú taký podstatný zásah do práv žalovanej, ktorý možno odstrániť jedine určením neplatnosti celej zmluvy. K tomu súd uvádza, že výška úroku určená v rozpore s dobrými mravmi, ani neplatnosť, resp. nepreukázanosť poisťnej zmluvy uzatvorenej v súvislosti s úverom, či absencia niektorých náležitostí zmluvy nemá za následok neplatnosť zmluvy o úvere ako celku. Následkom je bezúročnosť a bez poplatkovosť úveru, prípadne neplatnosť niektorého z ustanovení zmluvy.

14. Súd uvádza, že sú mu známe rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, na ktoré poukazoval žalobca, ako aj jednotlivé smernice, avšak v prípade (jasnej) úpravy vnútroštátnymi právnymi predpismi je súd týmito predpismi viazaný, a to až kým nedôjde k úprave predpisu v súlade s komunitárnym právom EÚ. Tzv. eurokonformný výklad je potrebné zohľadniť pri situáciách, ktoré právne predpisy členského štátu neupravujú, resp. v situáciách, pri ktorých sa dajú ustanovenia zákona vyložiť rôzne, nie však v prípadoch, kde vnútroštátne právo presne špecifikuje jednotlivú povinnosť aj dôsledok porušenia takejto povinnosti.

15. Súd nevykonával dôkaz navrhnutý žalovanou, a to výsluch pracovníka žalobcu, ktorý by vysvetlil postup a hodnoty pri vyčíslňovaní RPMN, nakoľko tento dôkaz posúdil ako neúčelný, a to najmä z dôvodu, že predpoklady, z ktorých pri výpočte RPMN veriteľ vychádzal sú v súlade s § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. obligatórnou náležitosťou zmluvy o úvere, a splnenie si tejto povinnosti veriteľa nie je možné nahradiť výsluchom pracovníka uzatvárajúceho zmluvu, navyše keď k uzavretiu zmluvy došlo pred viac ako piatimi rokmi.

16. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 C.s.p. v spojení § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanej, ktorej ako v prevažnej časti úspešnej strane sporu vznikol nárok na náhradu trov konania (súd žalobu o zaplatenie sumy 5.380,60 eur s príslušenstvom zastavil v časti o zaplatenie istiny 631,60 eur s eur s príslušenstvom a zamietol v časti o zaplatenie sumy istiny 3.317,41 eur s príslušenstvom), priznal náhradu trov konania v rozsahu 46,78 %, na ktorú zaviazal v prevažnej časti neúspešného žalobcu (úspech žalovanej 73,39 % - úspech žalobcu 26,61 %). O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozsudkom, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.